

Diabetes och hjälpmedel

Diabetes
förbundet

Det finns en mängd olika hjälpmedel för behandling och kontroll av diabetes. Din diabetessjuksköterska kan ge tips och råd om vilka hjälpmedel som passar just dig.

Blodsockermätare

Om du behandlas med insulin behöver du ha en egen blodsockermätare. De finns i flera varianter. Din diabetessjuksköterska kan hjälpa dig att välja ut en som passar dig och lära dig hur du använder den. Fråga gärna om sjukhuset har några mätare som du kan låna hem och prova. Vilka du kan välja mellan beror på var du bor, varje landsting har ett sortiment av upphandlade blodsockermätare.

Det vanligaste sättet att mäta är att sticka hål i ett finger och ta ett blodprov. Blodprovet placeras sedan i mätaren som ger dig ett siffervärde. Det forskas hela tiden i nya metoder och man har kommit en bra bit på vägen när det gäller att mäta blodsockret i andra kroppsvätskor.

CGM

CGM (Continuous Glucose Monitoring) innebär att du har en mätare som automatiskt kollar ditt blodsocker dygnet runt. En av fördelarna med detta är att det hjälper dig förstå hur mat, motion och andra faktorer påverkar din diabetes. Många CGM-mätare har dessutom larm som utlöses om ditt blodsocker blir för högt eller för lågt.

Idag används CGM främst av personer med typ 1-diabetes som har problem med återkommande låga nivåer. Men man kan också använda CGM

under en kort period för att få en uppfattning om hur blodsockernivån förändras över dygnet, vilket underlättar när man ska ställa in insulin dosen.

Insulinpenna

Det vanligaste hjälpmedlet för behandling med insulin är insulinsprutor. Eftersom de ofta ser ut som pennor kallas de insulinpennor. Det finns både engångsvarianter och pennor som du kan fylla på med nytt insulin och använda flera gånger.

I ena änden av insulinpennan sätter du en nål som ska bytas före varje ny injektion. Moderna insulinnålar är mycket tunna, så injektionen känns nästan inte alls. I andra änden sitter en knapp som du vrider på för att ställa in rätt insulinmängd. Insulin doseras i enheter och pennan brukar ha en skala som visar hur många enheter du har vridit fram.

Insulinpump

Insulinpump är ett alternativ till pennor. Pumpen doserar små mängder insulin till kroppen dygnet runt efter ett programmerat schema. Genom knapptryck kan du också ge dig själv extra insulin vid behov. Insulinet kommer in i din kropp genom en tunn plastslang, en så kallad kateter. På katetern sitter en liten nål som du fäster i magen.

Tycker du att det är obehagligt att sticka dig själv? Med insulinpump behövs färre stick än med penna. Många tycker också att pumpen ger ett friare och flexiblare liv, samtidigt som det är lättare att ge exakta doser och därmed kontrollera blodsockernivån på bästa sätt.

Nackdelar med insulinpump kan vara att ett avbrott i insulintillförseln innebär risk för syraförgiftning (ketoacidosis). Du måste kolla ofta så att du märker om pumpen slutar fungera eller om nålen har åkt ut.

Closed loop

En så kallad closed loop är ett slutet system bestående av en insulinpump och en blodsockermätare som kommunicerar med varandra. Pumpen får information från mätaren och doserar insulinet därefter. Än så länge finns det inga sådana här system ute på marknaden, men den tekniska utvecklingen går snabbt framåt och man tror att de kommer dyka upp de närmaste åren.

Information

Svenska Diabetesförbundet har flera informationskrifter om diabetes som kan beställas antingen på hemsidan www.diabetes.se eller på telefon 08-564 821 00.

Stöd oss

Stöd oss gärna genom att bli medlem. Besök www.diabetes.se/medlem.